

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobkyně: **D. T. T.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 4. 2018, č. j. MV-105280-15/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 10. 2019, č. j. 30 A 119/2018 - 57,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná k odvolání žalobkyně potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který zastavil řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 14. 8. 2017, neboť ji podala v době, kdy k tomu nebyla oprávněna (po uplynutí platnosti povolení).

[2] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně u Krajského soudu v Plzni, který žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji.

II. Návrh na odkladný účinek

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost, v níž zároveň požádala o přiznání odkladného účinku.

[4] V následném odůvodnění své žádosti stěžovatelka nejprve obsáhle cituje judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se případů přiznání odkladného účinku. Dále uvádí,

že skutečnosti, jež byly důvodem jejího návrhu na přiznání odkladného účinku již v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované, zůstávají nezměněné a i nadále trvají.

[5] Stěžovatelka žije ve společné domácnosti s rodiči, bratrem a tetou, kteří jsou držiteli povolení k trvalému či dlouhodobému pobytu. Stěžovatelka se věnuje studiu – je žákyní druhého ročníku oboru Pečovatelské služby v Základní škole a Odborné škole, N., H. T., což dokládá potvrzením o studiu. Stěžovatelka není výdělečně činná, je na rodičích existenčně závislá a je třeba na ni hledět jako na zletilé nezaopatřené dítě. Stěžovatelka považuje Českou republiku za svůj domov a má zde vytvořeny silné sociální, rodinné a studijní vazby.

[6] Nepřiznání odkladného účinku by mělo velmi závažné dopady do stěžovatelčina života. Na území domovského státu nemá již funkční zázemí, a nucený pobyt tam do doby vyřízení nové žádosti o pobyt či skončení soudního řízení by pro ni byl velmi obtížný a finančně náročný. Nepřiznáním odkladného účinku by tak došlo zcela zjevně k nepřiměřenému zásahu do práva na soukromý a rodinný život stěžovatelky.

[7] Zároveň by nutností vycestovat z území ČR došlo k zásahu do stěžovatelčina práva na spravedlivý proces, neboť by nemohla uplatňovat svá práva spojená se soudním řízením, resp. podílet se osobně na jejich realizaci.

[8] Stěžovatelka se tak domnívá, že na její straně jde nepochybně o nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a rovněž stěžovatelce není známo, že by případné přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Žalovaná ve vyjádření k žádosti o přiznání odkladného účinku uvedla, že s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Neudělení povolení k dlouhodobému pobytu, resp. jeho neprodloužení, nelze posuzovat jako nenahraditelnou újmu, jelikož ta by stěžovatelce mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění z území České republiky. V tomto řízení je zkoumán dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života a žaloba proti rozhodnutí má ze zákona odkladný účinek. Žalovaná odkazuje na usnesení Městského soudu v Praze, č. j. 9 A 290/2011, ze kterého vyplývá, že pokud by soud přistoupil k přiznání odkladného účinku, znamenalo by to, že by jej musel přiznat vždy, kdy by cizinci nebylo uděleno povolení k pobytu a bylo jím argumentováno nutností opustit území České republiky. Stěžovatelka řádně zastoupena advokátem a náležitá ochrana jejích práv je tedy dostatečně zajištěna. Popřípadě je právo stěžovatelky účastnit se projednávání jí podané kasační stížnosti možno zajistit udělením krátkodobého víza.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností předložených stěžovatelkou a žalovanou dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[11] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna

pokračování

kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[1] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[2] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby mohl být kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy tak má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11), který musí v odůvodnění svého návrhu konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Rozhodnutí o přiznání či nepřiznání odkladného účinku tak vždy závisí na individualizovaném posouzení těchto důvodů, není proto pravdou, že by soud musel odkladný účinek přiznat vždy, kdy by cizinci hrozila nutnost opustit území.

[3] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

[4] V projednávané věci újma na straně stěžovatelky spočívá v nutnosti opustit území ČR, na kterém se nachází její nejbližší rodina, která ji živí, a v důsledku toho zanechat studia a přípravy na budoucí povolání. Z potvrzení o studiu, které stěžovatelka doložila, vyplývá, že je v akademickém roce 2019/2020 žákyní druhého ročníku obou Pečovatelské služby. Také pro výkon ústavního práva stěžovatelky na spravedlivý proces je žádoucí, aby mohla setrvat na území ČR do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území ČR by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění. Po stěžovatelce však nelze požadovat, aby situaci řešila úmyslným porušováním zákona nelegálním pobytem na území ČR a vystavovala se riziku správního vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100).

[5] Naproti tomu z okolností daného případu neplyne, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla

nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[6] Nejvyšší správní soud dále posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska možného rozporu s veřejným zájmem. Neshledal přitom žádný veřejný zájem, s nímž by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu. Ani žalovaná v tomto ohledu neuvedla žádné konkrétní okolnosti, které by přiznání odkladného účinku bránily.

[7] Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že jsou splněny obě podmínky pro přiznání odkladného účinku.

[8] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[9] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu